

เค้าโครงรายวิชา (Course Syllabus) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564
 รหัสวิชา/ชื่อวิชา สค. 238 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม
 Section 9000/01 (3 หน่วยกิต)
 หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ศูนย์รังสิต)

1. อาจารย์ผู้สอน/ผู้รับผิดชอบรายวิชา พร้อมข้อมูลการติดต่อ

Sec./gr.	อาจารย์ผู้บรรยาย	โทรศัพท์	e-mail	สถานที่ติดต่อ/ ห้องพัก
9000/01	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาวธาร โพธิ์กล้า	0924423541	saowa_sa@staff.tu.ac.th	715 ศูนย์รังสิต

ช่องทางการเข้าห้องเรียนออนไลน์ (โปรดระบุ)

- รอประกาศจาก สทศ. -

2. วันและเวลาบรรยาย

(ศูนย์รังสิต) ทุกวันพุธ เวลา 13:30 – 16:30 น. ห้องบรรยาย Microsoft Teams

วันสอบ

สอบกลางภาค ไม่มี

สอบปลายภาค วัน/เดือน/ปี 14 ธันวาคม 2564 เวลา 9:00 – 12:00 น.

3. จุดมุ่งหมายของรายวิชา Purposes of the course

1. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาอาชญากรรม ประสิทธิภาพการลงโทษผู้กระทำผิด.....
2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้แนวคิด หลักการและวิธีการงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม.....
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจต่อการประยุกต์ใช้งานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม.....

4. แนวสังเขปการบรรยาย Course Description

ภาษาไทย

แนวคิด หลักการ วิธีการ และพัฒนาการของการสังคมสงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม การประยุกต์ใช้งานสังคมสงเคราะห์ไทย ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวโน้มและแนวทางแก้ไขปัญหาของงานสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม และมีการจัดการศึกษาดูงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (มีการศึกษาดูงาน)

ภาษาอังกฤษ

Concept, principles, methods, and development of social work in the criminal justice; application of social work in the Thai judicial system; problems and obstacles in social work in the criminal justice; and trends of and guidelines for problem solving in social work in the criminal justice. (Field study required).

5. ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับรายวิชา

- ความรับผิดชอบหลัก ความรับผิดชอบรอง

รายวิชา	1. คุณธรรม จริยธรรม					2. ความรู้			3. ทักษะทางปัญญา			4. ทักษะ ความสัมพันธ์			5. ทักษะการวิเคราะห์			6. ทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพ				
	1	2	3	4	5	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	4	
วิชาเฉพาะ																						
วิชาเลือกในและนอกสาขา																						
สค.238 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม	●	○	●		●	●	○	○	●	○	○			○	●	○	○			○	●	○

หมายเหตุ: รายละเอียดผลการเรียนรู้จากหลักสูตร (Curriculum Mapping) ดูรายละเอียดได้จาก หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)

6. กฎกติกากา/เกณฑ์การวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้

กฎกติกากาการเรียนการสอนในชั้นเรียน

เนื่องด้วยการจัดการเรียนการสอนในปีการศึกษา 1/2564 เป็นการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์ตามประกาศของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่องแนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 19 (COVID-19) ดังนั้น กฎ กติกา สำหรับการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์ของรายวิชา สค. 238 การสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งมีจำนวนการเรียน 15 ครั้ง มีดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาทุกคนต้องออนไลน์ผ่านระบบ (Microsoft Teams) MST หรือระบบออนไลน์อื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา ตามวัน และเวลาของการจัดการเรียนการสอน
2. นักศึกษาทุกคน**ต้อง**ใช้ชื่อและนามสกุลจริงในระหว่างการเรียนรู้ออนไลน์ผ่านระบบ MST หรือระบบออนไลน์อื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา
3. นักศึกษาต้องเข้าชั้นเรียนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของการเรียนในชั้นเรียนทั้งหมด (11 ครั้ง) และไม่เข้าเรียนล่าช้า ทั้งนี้หากมีความจำเป็นที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้หรือจะต้องเข้าเรียนล่าช้า ควรติดต่ออาจารย์ผู้สอนก่อนล่วงหน้าอย่างน้อย 3 วันทำการ หรือหากมีอาการป่วยต้องติดต่อ/แจ้งผู้สอนก่อนทางอีเมลหรือทางช่องทางการติดต่อที่กำหนดไว้ระหว่างผู้เรียนและอาจารย์ผู้สอน
4. หากนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับระบบออนไลน์เนื่องด้วยสาเหตุใด ๆ ก็ตามจะต้องแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอนหรือทางเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรทางอีเมล หรือทางโทรศัพท์ หรือทางช่องทางการติดต่ออื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยเร็วที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในคาบนั้น ๆ
5. หากอาจารย์ผู้สอนขอตรวจนับจำนวนนักศึกษาที่เข้าเรียนออนไลน์ และตอบคำถามการเรียนขอให้นักศึกษาเปิดกล้องด้วยทุกครั้ง มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในคาบนั้น ๆ
6. นักศึกษาและผู้สอนควรที่จะต้องเคารพซึ่งกันและกัน รวมทั้งยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างโดยปราศจากอคติ
7. หากนักศึกษาประสงค์ที่จะทำการบันทึกการสอนไม่ว่าด้วยวิธีการใด ๆ ต้องแจ้งให้ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนทราบและยินยอมก่อนทุกครั้ง
8. การรับมอบหมายงานและการส่งงาน นักศึกษาจะต้องส่งผ่านระบบ MST ตามกำหนดระยะเวลาทุกครั้ง หากนักศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องส่งงานล่าช้าเนื่องด้วยสาเหตุจากข้อผิดพลาดของระบบออนไลน์ ขอให้นักศึกษาแจ้งแก่อาจารย์ผู้สอนทางอีเมล หรือทางโทรศัพท์หรือทางช่องทางการติดต่ออื่น ๆ ตามที่ได้ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษา โดยเร็วที่สุด มิเช่นนั้นจะถือว่านักศึกษาไม่ได้ส่งงานชิ้นนั้น หรือส่งงานล่าช้า

การวัดผล

วิธีการวัดผล	สัดส่วนคะแนน
เก็บคะแนนย่อยระหว่างเรียน (4 ครั้ง)	40 คะแนน
งานกลุ่ม	20 คะแนน
คะแนนการเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วม (นักศึกษาจะต้องเข้าร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 (11/13 ครั้ง))	10 คะแนน
สอบปลายภาคเรียน	30 คะแนน
รวม	100 คะแนน

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน				
สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
1 11/ส.ค./2564	- แนะนำวิชา ขอบเขต การวัดผล หนังสืออ่าน ประกอบ และสร้าง ข้อตกลงร่วมกัน - Pre-test - อาชญากรรมและ ปรัชญาการลงโทษ	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน)	ผศ.ดร.เสาวธาร
2 18/ส.ค./2564	- สิทธิมนุษยชนและงาน สังคมสงเคราะห์ใน กระบวนการยุติธรรม - แนวคิดพื้นฐานและ พัฒนาการของการสังคม สงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการยุติธรรมทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน)	ผศ.ดร.เสาวธาร
3 25/ส.ค./2564	แนวคิดพื้นฐานและ พัฒนาการของการสังคม สงเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับ กระบวนการยุติธรรมทั้งใน ประเทศและต่างประเทศ (ต่อ)	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน) - ทดสอบย่อยครั้งที่ 1	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้	ผศ.ดร.เสาวธาร
4 1/ก.ย./2564	กระบวนการยุติธรรม สำหรับผู้ใหญ่และเด็กและ เยาวชน และการ ปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์สำหรับ กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้ใหญ่ และเด็กและเยาวชน	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน)	ผศ.ดร.เสาวธาร
5 8/ก.ย./2564	งานสังคมสงเคราะห์ใน กระบวนการยุติธรรมใน ชั้นต้นน้ำ และกลางน้ำ (ตำรวจ อัยการ ศาล ศาล เยาวชนฯ ศาลจังหวัด คุม	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน)	ผศ.ดร.เสาวธาร

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน				
สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
	ประพจน์)	ประกอบการสอน)		
6 15/ก.ย./2564	งานสังคมสงเคราะห์ใน กระบวนการยุติธรรมใน ชั้นปลายน้ำ (ราชทัณฑ์ คุมประพจน์ สถานพินิจ ศูนย์ฝึกฯ)	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน) - ทดสอบย่อยครั้งที่ 2	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้	ผศ.ดร.เสาวธาร (วิทยากร*)
7 22/ก.ย./2564	งานสังคมสงเคราะห์ใน การดำเนินงานตาม รูปแบบของกระบวนการ ยุติธรรมทางเลือก, กระบวนการยุติธรรมเชิง สมานฉันท์, ยุติธรรม ชุมชน	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน)	ผศ.ดร.เสาวธาร
สัปดาห์การสอบกลางภาค 27 กันยายน – 1 ตุลาคม				
8 6/ต.ค./2564	- การปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์ในกระบวนการ ยุติธรรมภายใต้ สถานการณ์ที่ไม่เป็นปกติ	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน) - ทดสอบย่อยครั้งที่ 3	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้	ผศ.ดร.เสาวธาร
9 13/ต.ค./2564	งดการบรรยาย			
10 20/ต.ค./2564	- การปฏิบัติงานสังคม สงเคราะห์ในกระบวนการ ยุติธรรมในระดับนโยบาย - กฎหมายและ จรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง กับงานสังคมสงเคราะห์ และนักสังคมสงเคราะห์ใน กระบวนการยุติธรรม	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้	อาจารย์ประจำ กลุ่ม (วิทยากร*)
11 27/ต.ค./2564	ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์	ผศ.ดร.เสาวธาร

7. หัวข้อการเรียนการสอน/แผนการสอน				
สัปดาห์ที่ / วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ/รายละเอียด Items/content	กิจกรรมการเรียนการสอน/ สื่อที่ใช้	ผลลัพธ์	ผู้สอน/วิทยากร
			ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม	
12 3/พ.ย./2564	ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม	ผศ.ดร.เสาวธาร
13 10/พ.ย./2564	นำเสนอผลการศึกษาใน ชั้นเรียน	แลกเปลี่ยนความเห็นร่วมกัน	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม	ผศ.ดร.เสาวธาร
14 17/พ.ย./2564	นำเสนอผลการศึกษาใน ชั้นเรียน	- แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน - ทดสอบย่อยครั้งที่ 4	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้ ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม	ผศ.ดร.เสาวธาร
15 24/พ.ย./2564	- ทิศทางการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ใน กระบวนการยุติธรรมของ ประเทศไทยในอนาคต (ข้อ ท้าทาย ข้อเสนอ ทิศทาง ของนานาชาติ) - สรุป - Post test	- บรรยาย - อภิปราย - แลกเปลี่ยนความเห็น ร่วมกัน (จากบทเรียนและสื่อ ประกอบการสอน)	ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสังเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร (พูด/ ฟัง/เขียน) ทักษะการประยุกต์ใช้	ผศ.ดร.เสาวธาร
วันสุดท้ายของการเรียนการสอน วันที่ 27 พฤศจิกายน 2564				

* รอการประสานจากวิทยากรอีกครั้ง

8. การประเมินผลการเรียน

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนจะพิจารณาโดยการอิงเกณฑ์เป็นสำคัญ โดยจะมีช่วงคะแนนตั้งแต่ 0.00 – 4.00 ซึ่งมีรายละเอียดของแต่ละช่วงคะแนนดังนี้

4.00	คิดเป็นเกรด	A
3.50	คิดเป็นเกรด	B+
3.00	คิดเป็นเกรด	B
2.50	คิดเป็นเกรด	C+
2.00	คิดเป็นเกรด	C
1.50	คิดเป็นเกรด	D+
1.00	คิดเป็นเกรด	D
0.00	คิดเป็นเกรด	F

9. การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถยื่นคำร้องขออุทธรณ์คำตอบ (ใบคำร้องทั่วไป) ตลอดจนคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์แต่ละรายวิชาได้ภายใน 7 วันหลังประกาศผลการเรียน โดยสามารถเขียนยื่นคำร้องได้ที่ งานการศึกษาและกิจการนักศึกษา ชั้น 2 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (ศูนย์รังสิต) และสำนักงานคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศูนย์ลำปาง (ศูนย์ลำปาง)

10. เอกสารอ้างอิงประกอบการเรียนการสอน

10.1 ตำราและเอกสารหลัก Required textbooks and materials

นันทิ จิตสว่าง. (2524). แนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ. *วารสารราชทัณฑ์*, 29, หน้า 11.

เพียว ศรีแสงทอง. (2555). *การลงโทษและการแก้ไขผู้กระทำความผิด*. กรุงเทพฯ : จามจุรีโปรดักส์.

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ. (2563). (ร่าง) *แผนสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2562-2565)*.

กรุงเทพฯ : กระทรวงยุติธรรม.

Gibelman, M. (1995). *What social workers do*. Washington, DC: NASW Press.

Gumz, E. J. (2004). American social work, correction and restorative justice: An appraisal. *International Journal of Offender Therapy and Comparative Criminology*, 48(4), 449-460. doi: 10.1177/0306624X03262516

Maschi, T. & Killian, M.L. (2011). The evaluation of forensic social work in the United States: Implications for 21st century practice. *Journal of Forensic Social Work*, 1, 8-36. doi: 10.1080/1936928X.2011.541198

Patterson, G. T. (2012). *Social work practice in the criminal justice system*. New York: Routledge.

10.2 เอกสารอื่น ๆ Other materials

- ราชกิจจานุเบกษา. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ* (พ.ศ. 2561-2580. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สญัญพงษ์ ลิ้มประเสริฐ, ธีราภรณ์ แสงจันทร์ศรี, และอนิสมา มานะพน. (2562). การลงโทษผู้กระทำผิดทาง
 อาญา. *งานประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2562*, หน้า 1484-1493.
 กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สุทิดา มณีเพชร. (2518). *ทัศนะของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ต่องานสังคมสงเคราะห์ในเรือนจำพิเศษ*
 กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- เสาวณี ถวิลแก้ว. (2543). เอกสารประกอบการเสวนา เรื่อง บทบาทนักสังคมสงเคราะห์กับ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติม
 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 20) พ.ศ. 2542. *ยุติธรรม*, หน้า 25-27.
 กรุงเทพมหานคร: ศาลยุติธรรม.
- เสาวธาร โพธิ์กลัด. (2563). งานสังคมสงเคราะห์ในระบบงานยุติธรรม: บทบาท หน้าที่ของนักสังคมสงเคราะห์
 ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อสร้างความปลอดภัยและความสงบสุข และลดความเหลื่อมล้ำของ
 สังคมไทยภายใต้ยุทธศาสตร์กระทรวงยุติธรรมระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579). *รายงานสืบเนื่องการ
 สัมมนาวิชาการเนื่องในโอกาสสถาปนาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มธ. ปีที่ 66*, หน้า 100-115.
 กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เสาวคนธ์ เจษฎารักษ์ และคณะ (2550). *การเสริมสร้างสมรรถนะและการศึกษาเปรียบเทียบเพื่อพัฒนางาน
 สังคมสงเคราะห์ในงานราชทัณฑ์*. นนทบุรี: กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม.